

Підсумовуючи вищевикладене, слід зауважити, що для того, щоб ефективні механізми боротьби з податковими правопорушеннями та відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом, запрацювали в повному обсязі, необхідно досліджувати способи вчинення цих правопорушень та розробляти превентивні заходи, застосовуючи міжнародний досвід у контрольній та податковій сферах.

Список використаних джерел

1. Відмивання доходів від податкових злочинів. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <http://surl.li/lnfug>
2. Мілімко Л. В., Жидовцев Я. В. Особливості початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері оподаткування, вчинених суб'єктами господарювання. Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». Київ : НАУ, 2023. №2. С. 221-228
3. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Офісу Генерального прокурора від 30.06.2020 р. № 298. База даних «Законодавство України». Офіс Генерального прокурора. URL: <http://surl.li/lnzwe>
4. Кримінальний кодекс України: Кодекс України № 3108-IV від 17.11.2005 / Верховна Рада України. URL: <http://surl.li/locnk>
5. З початку року ДБР розслідує понад 100 кримінальних проваджень щодо зловживань у податковій сфері. Державне бюро розслідувань. URL: <http://surl.li/loatd>
6. Монаєнко А., Куц М., Атаманчук Н. Податкове шахрайство та підтвердження реальності господарських операцій у практиці Суду ЄС та Верховного Суду. Всеукраїнське професійне юридичне видання. 2023. URL: <http://surl.li/loejj>

***Пантелєєв Володимир Павлович,**
доктор економічних наук, професор,
головний науковий співробітник науково-дослідної частини;
Київський аграрний університет НААН України*

ESG-ПОКАЗНИКИ У ПРІОРИТЕТІ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗРОШЕННЯ ТА ДРЕНАЖУ В УКРАЇНІ

Імплементація стандартів ESG у роботу фінансових інститутів України є обов'язковим фактором для тих установ, які планують активно співпрацювати з міжнародними партнерами та інвесторами. Більше того, дотримання цих стандартів дає можливість залучати фінансування на більш привабливих умовах. [1]. Заявлено про використання системи показників ESG, через активізацію функціоналу ESG-факторів у сектор інфраструктури [2].

Досвід країн ЄС свідчить про ефективність реалізації політики стійкого розвитку з урахуванням вимог цільового розвитку інфраструктури [3], потрібні фінансові інструменти для стійкого управління, підтримання та активного використання існуючої інфраструктури [4], програма суспільних робіт допомагає підтримувати стару інфраструктуру, але для нових великомасштабних інженерних проектів потрібні нові джерела [5], в Іспанії інвестиції, необхідні для гарантування якості та сталості інфраструктури, становлять 4900 мільйонів на рік [6].

Під інфраструктурою розуміють сукупність галузей, підприємств та організацій, які входять до цих галузей, видів їх діяльності, що закликані забезпечувати, утворювати умови для нормального функціонування виробництва та обігу товарів, а також життєдіяльності людей [7, с.117].

Наголос робиться на посиленні навантаження та розширення функціональних можливостей об'єктів управління. Складовими функціонального аспекту системи управління є економічний аналіз, прогнозування, планування, оперативне регулювання, облік, контроль [8,с.410]. Значення інфраструктури постійно зростає. ООН підрахувала річну вартість інфраструктури, необхідної для постачання питної води та санітарії в 140 країнах з низьким рівнем доходу, у 114 мільярдів доларів. низький і середній. Ось чому необхідно інвестувати в рішення, які підвищують ефективність використання води. Йдеться як про мінімізацію водоспоживання, так і про розробку нових виробничих процесів і продуктів, які менше залежать від води, боротьбу із забрудненням і створення ефективної водної інфраструктури [9]. Шкода, яку урагани завдають посівам та інфраструктурі, є інфляційною та тисне на центральні банки, щоб вони посилили монетарну політику. Якщо зміна клімату зробить такі події сильнішими та частішими, виникнуть нові шоківі пропозиції [10].

Правознавчою основою інфраструктури є нерухомість, тобто речові права на всі об'єкти, що не можуть бути переміщені без надання їм не виправданого збитку втрати якісних або функціональних характеристик. Нерухомість поділяється на: земельні ділянки; відокремлені водні об'єми; ліси, багаторічні насадження; будівлі та споруди [8,с.264]. Послугами, пов'язаними з сільським господарством, мисливством та лісовим господарством приймаються послуги з передпосівного оброблення полів і садіння культур, збирання врожаю та підготовки продукції до збуту; з агрохімічного обслуговування, закладення й утримання садів, парків, забезпечення функціонування зрошувальних та осушувальних систем; захисту рослин від хвороби та шкідників [8,с.346].

Роль інфраструктури зрошення та дренажу у законодавчій базі України В Україні успішно проводиться водна реформа державну політику у сфері розвитку водного господарства на основі реалізації Стратегії зрошення та дренажу [11].

На ідеологію технологічно єдиної інфраструктури спирається ключове поняття водних меліорації – **меліоративна система**, тобто технологічно цілісна інженерна інфраструктура, що включає в себе такі окремі об'єкти, як

меліоративна мережа каналів, трубопроводів (зрошувальних, осушувальних, осушувально-зволожувальних, колекторно-дренажних) з гідротехнічними спорудами і насосними станціями, захисні дамби, спостережна мережа, дороги і споруди на них, взаємодію яких забезпечує управління водним, тепловим, повітряним і поживним режимом ґрунтів на меліорованих землях [12]. Зокрема, законодавчо регулюється право власності на інженерну інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти (розділ III Кодексу [12]), встановлено повноваження органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель та повноваження органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів з регулювання відносин у сфері меліорації земель (розділи IV та V Кодексу), занотований порядок проведення меліорації земель (розділ VI Кодексу), регламентується експлуатація меліоративних систем та використання меліорованих земель (розділ VII Кодексу), визначається фінансове забезпечення меліорації земель (розділ VIII Кодексу), дотримується забезпечення екологічної безпеки під час будівництва (експлуатації) меліоративних систем (розділ IX Кодексу) та порядок розв'язання спорів та відповідальність за порушення законодавства про меліорацію земель (розділ X Кодексу); практичним забезпеченням використання, експлуатації та технічного обслуговування об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем займається організація водокористувачів (ОВК) [13].

Стратегія зрошення та дренажу в Україні [11] базується на таких основних принципах: відокремлення функції управління водними ресурсами від функції управління інфраструктурою водного господарства та надання послуг; здійснення управління гідротехнічною інфраструктурою послідовно в межах гідрографічних одиниць; перебування основних об'єктів інфраструктури зрошення та дренажу у державній власності; здійснення управління основними об'єктами інфраструктури зрошення та дренажу у суспільних інтересах.

Узагальнені характеристики складових ESG-звітування компаній на основі принципів IWRM (Інтегроване управління водними ресурсами) [14] при реалізації водної реформи в Україні:

(E) Environmental - охорона навколишнього природного середовища, екологічна стійкість вимагає, щоб водні екосистеми були визнані користувачами та щоб був зроблений адекватний розподіл для підтримки їх природного функціонування [14]; впровадження ефективних економічних механізмів управління водними ресурсами та стимулювання сталого водокористування [11]; принципом створення ОВК є забезпечення дотримання вимог екологічної безпеки у використанні земельних та водних ресурсів [13].

(S) Social - соціальна справедливість означає забезпечення рівного доступу для всіх користувачів до достатньої кількості та якості води, необхідних для підтримки добробуту людей. При розподілі води також необхідно враховувати право всіх користувачів на вигоди, отримані від використання води. Переваги можуть включати використання ресурсами

через рекреаційне використання або фінансові вигоди, отримані від використання води в економічних цілях [14]; розвиток інфраструктури сільських територій та збільшення робочих місць [11].

(G) Governance - економічна ефективність означає отримання найбільшої користі якомога більшої кількості користувачів з наявними фінансовими та водними ресурсами. Економічна цінність полягає не лише в ціні – вона повинна враховувати поточні та майбутні соціальні та екологічні витрати та вигоди [14]; реалізація інвестиційних проектів; відновлення, технологічне переоснащення та модернізація меліоративних систем відповідно до проектних вимог; перехід зрошення та дренажу на повне самофінансування. щорічне збільшення обсягів експорту сільськогосподарської продукції з пропорційним зростанням виробництва; збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій та залучення їх в економіку; підвищення продуктивності сільськогосподарського виробництва; збереження та посилення позицій української сільськогосподарської продукції та товарів на міжнародних ринках та освоєння нових ринків; збільшення надходжень податків і зборів до місцевих бюджетів [11], принципами створення та діяльності ОВК є дотримання добровільності членства в організації для водокористувачів; відкритості членства в організації для власників, та користувачів; самоврядності; прозорості та доступності інформації про діяльність організації; забезпечення дотримання прав і законних інтересів власників та користувачів земельних ділянок [13].

Слід точно та об'єктивно підрахувати екологічні, соціальні та економічні втрати України через підлив 06.06.2023 р. Каховської ГЕС; руками ворогів утворене стихійне лихо, відбулася екологічна та гуманітарна катастрофа в Херсонській області України.

Висновки. Підготовка відповідної звітності та дотримання компаніями індексів та рейтингів ESG хоча й вимагає ведення бухгалтерського обліку, обліку операцій у екологічній та соціальній сферах, але сприяє їх конкурентоспроможності. Призначенням інфраструктури приймається забезпечення функціонування структурних об'єктів у єдиній системі. Ключовим елементом реформування водного господарства в Україні є встановлення належної інфраструктури водного господарства та ефективне управління нею. Моніторинг існуючих нормативних актів та досвід управління водною сферою вказав на наступність відображення основних положень інфраструктури у реформування водної сфери України за ESG-показників, яка охоплює інженерну, соціальну, екологічну та управлінську складові функціонування меліоративних систем.

Список використаних джерел

1. Ощад співпрацюватиме з Sparkassenstiftung, щоб запровадити стандарти сталого розвитку ESG. URL: [HTTPS://PSM7.COM/UK/BANK/OSHHAD-SPIVPRACYUVATIME-Z-SPARKASSENSTIFTUNG-SHNOB-ZAPROVADITI-STANDARTI-STALOGO-ROZVITKU-ESG.HTML](https://psm7.com/uk/bank/oshhad-spivpracyuvatime-z-sparkassenstiftung-shnob-zaprovaditi-standarti-stalogo-rozvitku-esg.html)

2. Пантелеєв В.П. Поглиблені розробки з ESG-звітування на службі подолання агресії / Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (20 жовтня 2022 року). Київ : «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. - С.286-291.
3. ESG та інновації: «Главболгарстрой» представив своє бачення на Green Week 2023 GBS тривалий час реалізує політику сталого розвитку, — зазначив генеральний директор GBS Holding Светослав Любомиров. URL: www.investor.bg/a/534-novini/377311-esg-i-inovatsii-glavbolgarstroy-predstavi-viziyata-si-na-green-week-2023
4. Petkov Plamen. Restoration and Sustainable Management of Irrigation and Drainage Systems and their use as a Tool for Adapting of Bulgarian Agriculture to Climate Change in the Region/ Petkov Plamen, Dandov Krassimir, Teneva Nevyana // Икономика и управление на селското стопанство. 2017. т. 62, № 3. - С. 3-16.
5. Balatonyi László. Impact of climate change on Hungarian Water Management Strategy.2021. URL: https://repozitorium.omikk.bme.hu/bitstream/handle/10890/15561/2_28.pdf?sequence=1&isAllowed=
6. Infrastructure and Services Pascual Fernández (AEAS): "We need an automatic rate adjustment mechanism. URL: <https://www.eleconomista.es/infraestructuras-servicios/noticias/12352545/07/23/pascual-fernandez-aeas-necesitamos-un-mecanismo-automatico-de-ajuste-de-tarifas.html>
7. Мельник Л.Г. Экономика и информация: экономика информации и информация в экономике: энциклопедический словарь. Сумы: ИТД «Университетская книга», 2005. 484 с.
8. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. Київ : ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2012. 498 с.
9. The UN estimates the annual cost of infrastructure for drinking water supply at 114 billion. URL: <https://www.eleconomista.es/mercados-cotizaciones/noticias/12198012/03/23/Invertir-en-agua-una-oportunidad-para-buscar-rentabilidad-y-contribuir-a-alcanzar-la-Agenda-2030.html>
10. El Niño brings another economic hurricane URL: <https://www.investor.bg/a/527-svyat/377777-el-ninyo-nosi-nov-ikonomicheski-uragan>
11. Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 688-р. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D1%80#Text>
12. Водний кодекс України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель Закон України від 17 лютого 2022 року № 2079-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2079-20#Text>

14. Integrated Water Resources Management: Basic Concepts. URL: <https://www.iwapublishing.com/news/integrated-water-resources-management-basic-concepts>

*Петрик Олена Анатоліївна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри аудиту;
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана*

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: СУЧАСНИЙ ПРІОРИТЕТ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА ТА АУДИТОРА

25 вересня 2015 року Генеральною Асамблеєю ООН було прийнято резолюцію «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року», реалізація якої має на світовому рівні забезпечити сталий та життєстійкий рух вперед на основі досяжності 17 глобальних Цілей сталого розвитку. Лише на основі злагодженої роботи інституцій на всіх рівнях (глобальному міжнародному, державному та окремих суб'єктів господарювання) можливе їх задоволення за трьома складовими – економічною, соціальною та екологічною. Розвиток професії бухгалтера та аудитора впродовж останніх кількох десятиріч знаходиться під впливом необхідності створення умов та сприяння досяжності цілей сталого розвитку суспільством.

Актуальним ключовим завданням є оцінка прогресу у досягненні цілей сталого розвитку суб'єктами господарювання, формування ними звітів сталого розвитку із відповідними розкриттями інформації. Це робить їх більш інвестиційно привабливими, відповідальними, інноваційно активними, викликає довіру суспільства, забезпечує високі рейтинги, отримання певних бонусів та пільг, створює умови для партнерської взаємодії всіх компонентів суспільства (влади, територіальних громад, бізнесу, науки, освіти та неурядових організацій), надає інші переваги.

На рівні Європейського союзу було прийнято Директиву (ЄС) 2022/2464 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 537/2014, Директиви 2004/109/ЄС, Директиви 2006/43/ЄС та Директиви 2013/34/ЄС щодо корпоративної звітності у сфері сталого розвитку [1], яка визначає порядок розкриття певними категоріями суб'єктів господарювання фінансової та нефінансової релевантної, порівнянної та надійної інформації про сталий розвиток, що є необхідною умовою для досягнення цих цілей. Документ містить вимогу надання інформації про, як мінімум, екологічні, соціальні питання та питання роботи працівників, повагу до прав людини, боротьбу з корупцією та